

Neerslag

Over het weer wil ik het hier niet hebben. Daar is deze zomer al genoeg over gezegd en geschreven. Daarbij komt dat het weer in zoverre een extra ondankbaar onderwerp is, dat je er meestal in de verleden tijd ("het was slecht"), soms in de tegenwoordige tijd ("het regent") en maar heel beperkt op zinvolle of plezierige wijze in de toekomstige tijd ("het wordt mooi") over kunt hebben. Slechts zelden is het weer een bevredigend onderwerp van gesprek. Maar dankzij het weer van de afgelopen weken kwam ik er aan toe nog enkele boeken en artikelen te lezen die ik tot nu toe opzij had gelegd. Een van deze boeken betreft de Aula-Pocket "Zure regen" van de sociaalgeograaf P. Bruinsma. Een op voor iedereen begrijpelijke wijze geschreven boekje waarin de huidige kennis van dit dramatische verschijnsel van onze tijd helder uit de doeken wordt gedaan (zie ook de rubriek boekbesprekingen elders in dit Maandblad). Eigenlijk is het ook een vervelend boek: het staat vol met onomkeerbare gevolgen van menselijk handelen en het gepresenteerde cijfermateriaal maakt de lezer ongetwijfeld wat neerslachtig. Een gevoel van ontevredenheid bekreep mij toen ik na het lezen van dit boekje het volgende artikel van de stapel nog te lezen werken opnam. Het betrof een artikel uit "De Tijd" van 26 april jl., waarin de directeur van het vermaarde Max Planck Instituut voor Luchtchemie in Mainz, prof. dr. P. Crutzen, in een interview in populaire bewoordingen probeerde uit te leggen dat het niet de zure regen is die onze bossen aantast, maar dat de oorzaak gezocht moet worden in de veranderende ozon-huishouding in de atmosfeer. De landbouwmethoden in de derde wereld, waarbij veel methaan vrijkomt, en de luchtverontreiniging in de geïndustrialiseerde wereld tezamen blijken volgens Crutzen ingrijpende en nog niet geheel te overziene gevolgen voor de hoeveelheid ozon in de dampkring te hebben met als dramatisch gevolg o.a. het afsterven van complete bosbestanden. Ik had het artikel nog niet uit of de dagbladen meldten weer een nieuwe theorie. Duits onderzoek zou hebben aangetoond dat de massale bossterfte te wijten is aan een nog onbekend virus. Nu is sinds Iwanovski in 1892 het begrip "virus" introduceerde, de kennis van deze op de grens van levende organismen en puur scheikundige verbindingen balancerende groep "smetstoffen" enorm toegenomen. Maar al te vaak echter worden ziektebeelden die nog onvolgende bekend zijn toegeschreven aan "een virus". Zou de aantasting van het bosbestand in grote delen van de wereld echt een virusziekte zijn?

Het probleem van de stervende bossen wordt er door de verschillende theorieën niet eenvoudiger op. Bovendien zouden allerlei facetten van deze theorieën wel eens een rol kunnen spelen waarbij het gezamenlijk gevolg ernstiger is dan de som van de verschillende effecten.

Nu ik dit cursiefje naar de drukkerij moet brengen regent het overigens nog steeds. Zuur.

Douwe Th. de Graaf

Verslag van de Algemene Ledenvergadering op 2 juni 1985 te Helenaveen

De voorzitter opende met een korte uiteenzetting over de plaats van handeling: het biologisch station van het Staatsbosbeheer in de Mariapeel, nog juist binnen de grenzen van onze provincie. Het ruime gebouw is de enig overgeblevene van zes gelijksoortige barakken die hier in de oorlog van 1940-1945 zijn neergezet als huisvesting voor arbeiders die de peel verder zouden moeten gaan ontginnen. Precies honderd jaar geleden werd het nabijgelegen Griendtsveen gesticht door de maatschappij die in deze streek de ontvening op grote schaal is begonnen.

Bericht van verhindering voor deze bijeenkomst is ontvangen van de bestuursleden W.F. Bult, C. van Geel, D.Th. de Graaf en A.J.W. Lenders. Het verslag van de Algemene Leden-

vergadering te Vlodrop op 3 juni 1984, gemaakt door de gaande en de komende secretaris samen, werd goedgekeurd. Hetzelfde gebeurde - na een kleine aanvulling - met het jaarverslag 1984 van de secretaris. Het financiële jaaroverzicht 1984 en de begroting 1986 waren kennelijk zo duidelijk dat er geen moeilijke vragen werden gesteld en de voorzitter kreeg het applaus van de zaal mee bij zijn lof en dank voor de wijze waarop de penningmeester zich dit eerste jaar van haar omvangrijke taak gekweten had. Eenzelfde waardering was er ook voor de secretaris. Ondanks zijn 75 jaren vertoont het Genootschap een opmerkelijke en jeugdige bloei, die helaas niet begeleid wordt door een even rooskleurige toestand van de kas. Voor de uitgave van de Avifauna van

Limburg en voor het jubileum zullen alle reserves aangesproken moeten worden, anderszijds zijn er nauwelijks vooruitzichten op een gunstiger structurele subsidie van de Provincie. Aan een verhoging van de contributie voor 1987 - en misschien al voor 1986 - zal volgens de voorzitter dan ook niet te ontkomen zijn.

Het jaarverslag van de redactie door hoofdredacteur Dr. A.J. Lever werd eveneens goedgekeurd. Het was voor Dr. P. van Nieuwenhoven aanleiding te vragen of de nummering van de publicaties geen verwarring wekt bij bibliotheken. De hoofdredacteur verdedigde het bestaande systeem op grond van de traditie: als deze doorbroken wordt ontstaan weer nieuwe moeilijkheden. Bovendien kan aan het systeem een zekere logica toch niet